U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobců: **a) A. K., b) nezl. D. N., c) nezl. R. K.,** žalobci b) a c) zastoupeni žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Dřevařská 25, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2007, čj. OAM-1-422/VL-10-P13-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) - c) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2009, čj. 56 Az 128/2007 - 92,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobců JUDr. Alžbětě Prchalové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 10 680 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobci a) - c) (dále jen „stěžovatelé“) domáhali přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto o žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany tak, že jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatelé v kasační stížnosti uvedli, že ji podávají z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., přičemž v ní pouze parafrázovali text těchto ustanovení zákona. V doplnění kasační stížnosti ze dne 19. 2. 2010 uvedli, že krajský soud se nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou součástí spisu a vyšly najevo v řízení před soudem, tedy nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení mezinárodní ochrany, a to tak, že se nevypořádal s žalobou proti rozhodnutí žalovaného. Žalovaný porušil své povinnosti dle § 2, § 3, § 4 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu. Krajský soud i

žalovaný se při hodnocení splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany omezili pouze na obecná a ničím nepodložená konstatování, přičemž v případě stěžovatelů jsou splněny podmínky pro udělení azylu, nebo alespoň doplňkové ochrany. Soud i žalovaný se zabývali pouze tím, že jednání policistů vůči manželovi stěžovatelky a) nelze považovat za pronásledování, neboť kazašské orgány vyhlásily boj proti osobám, které vykonávají a praktikují islám v neregistrované podobě, a proto probíhá neustálá kontrola z jejich strany. Dle informace zastupitelského úřadu ČR v Almatě dochází od ledna 2006 k tvrdému prosazování zákona o svobodě vyznání Výborem národní bezpečnosti, jehož úředníci jsou oprávněni zcela bez ohlášení vykonat domovní prohlídky v místech, kde se konají obřady neregistrovaných stoupenců jakéhokoliv náboženského hnutí. Tyto praktiky jsou v rozporu s právem na soukromí a na ochranu obydlí. Žalovaný si sice opatřil podklady pro rozhodnutí, ale využil je zcela nedostatečně nebo ve prospěch svého záměru zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný nevzal za své závěry z jiných dostupných zdrojů, především ze zprávy norské zpravodajské agentury Forum 18, která deklaruje, že v roce 2005 došlo v Kazachstánu z legislativního hlediska ke značnému zhoršení situace v oblasti náboženské svobody. Proto vyznívá naprázdno argument žalovaného, že stěžovatelé praktikovali islám v zemi původu soukromě i veřejně, přičemž forma, jakou svoji náboženskou praxi vykonávali, nebyla v rozporu s platnou legislativou.

Stěžovatelé dále v doplnění kasační stížnosti uvedli, že registrace jejich náboženského společenství by pro ně znamenala popření principů jeho samotného a víry, kterou hlásají. Žalovaný ani krajský soud se dostatečně nevypořádali s pojmem „nedůvodné“, neboť bez jeho jasné definice by nemohli s jistotou dospět k závěru, že Kazachstán patří k bezpečným zemím, když tam nejsou dodržována lidská práva a obyvatelé jsou pronásledováni státními orgány. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že byli pronásledováni z náboženských důvodů a žalovaný jejich žádost nesprávně vyhodnotil. Rozsudku krajského soudu dále vytýkají, že se řádným způsobem nevypořádal s důvody, které stěžovatelé uváděli pro udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť nezkoumal, zda je Kazašská republika bezpečnou zemí původu. Nevypořádal se ani s definicí pronásledování dle § 2 odst. 7 zákona o azylu. Krajský soud v odůvodnění rozsudku parafrázuje § 2 odst. 5 zákona o azylu. Stěžovatelé jsou přesvědčeni o tom, že v zemi původu byli pronásledováni policií a státními orgány a byl na ně vyvíjen psychický i fyzický nátlak. Žalovaný hrubým způsobem porušil procesní práva stěžovatelů tím, že pohovory nebyly vedeny v rodném jazyce stěžovatelů, nýbrž v jazyce ruském, kterému plně neporozuměli. Na závěr stěžovatelé navrhují, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 3. 2008, sp. zn. 64 Az 87/2007, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

V druhém doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 6. 2010 stěžovatelka a) uvedla, že již při výslechu v květnu 2007 ve Vyšních Lhotách neodpovídá protokolace tomu, co vypovídala. Bohužel věřila přítomné tlumočnici, že překládá správně, co vypovídala. Po výslechu chtěla stěžovatelka a) předat materiály, které se týkaly její osoby a jejích problémů v rodné zemi, byly však odmítnuty s tím, že pokud na nich není uvedeno její jméno, nebudou přiloženy ke spisu. Žalobu ke krajskému soudu sepisoval právník, kterému stěžovatelka a) důvěřovala. Neměla možnost ani prostředky pro překlad podání a materiálů z češtiny do její rodné řeči. Před jednáním u krajského soudu došlo v budově

soudu ke ztrátě některých materiálů a rozhodnutí bylo vydáno dříve, než byly ztracené materiály doplněny. Soudkyně prohlásila, že jí jsou známy problémy v zemi původu, ale že nemá jinou možnost než vydat negativní stanovisko k žádosti, neboť krajanům stěžovatelů jsou žaloby zamítány jako nedůvodné. Bylo tak porušeno právo na svobodný proces, neboť situace stěžovatelů byla posuzována stejně jako situace jiných krajanů, a argumentace stěžovatelky a) byla tedy zbytečná. Dnešní situace v Kazachstánu je pro stěžovatele krajně nebezpečná. Již dva krajané vyhráli svůj azylový spor u Evropského soudu pro lidská práva, byť v jiném státě než ČR. Bylo jim dáno za pravdu, že jejich návrat do Kazachstánu je pro ně přímo nebezpečný z důvodu pronásledování. Stěžovatelka a) se nemůže ztotožnit se závěrem žalovaného, že problémy v zemi původu si způsobila sama porušováním legitimních požadavků vlády na registraci církví. Byla pronásledována na pracovišti za své názory a postoje s tím, že může přijít o zaměstnání i svobodu. Rozhodnutí správního orgánu lze považovat za rutinní, nevycházející z objektivně zjištěné skutkové podstaty konkrétní věci a ve svém důsledku překračující meze správního uvážení. Jelikož samotné rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, je nepřezkoumatelností zatížen i rozsudek krajského soudu. Na závěr stěžovatelé navrhují, aby Nejvyšší správní soud zrušil v záhlaví označený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

Nejvyšší správní soud předně odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58, publ. pod č. 488/2005 Sb. NSS. V něm se zdejší soud vyjádřil k požadavkům na formulaci žalobních bodů (analogicky též na formulaci námitek uplatněných v kasační stížnosti), přičemž uvedl, že *„žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných*

skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“

Nejvyšší správní soud se tak nemohl zabývat „námitkami“ stěžovatelů, že krajský soud se nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou součástí spisu a vyšly najevo v řízení před soudem, tedy nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení mezinárodní ochrany. K tomu možno nad rámec nezbytně nutného jen upozornit, že eventuální nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu může za určitých okolností naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti, a to dokonce i za situace, kdy to stěžovatel ani výslovně nenamítne. Ve smyslu shora cit. usnesení čj. 1 Azs 13/2006 - 39 totiž další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat mj. tehdy, pokud krajský soud „*v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“ (viz cit. usnesení čj. 1 Azs 13/2006 - 39). V daném případě však v této rovině posuzování Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným neshledal (srov. k tomu níže).

Nejvyšší správní soud se nezabýval ani obecným tvrzením o porušení řady ustanovení správního řádu ze strany žalovaného a tvrzením, že krajský soud i žalovaný se při hodnocení splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany omezili pouze na obecná a ničím nepodložená konstatování, přičemž v případě stěžovatelů jsou splněny podmínky pro udělení azylu, nebo alespoň doplňkové ochrany. Tyto „námitky“ postrádají dostatečný stupeň konkretizace, stěžovatelé neuvedli tyto výtky do kontextu s žádným skutkovým tvrzením či výkladem právní otázky. Nejedná se tedy o řádně formulované kasační námitky. Stejným deficitem trpí i tvrzení, že žalovaný překročil ve svém důsledku meze správního uvážení, že shromážděné podklady využil nedostatečně či jen ve prospěch svého záměru žádost zamítnout a dále že nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů zatížila nepřezkoumatelností i rozsudek krajského soudu. Za kasační námitku nelze konečně považovat ani prostou parafrázi textu zákona [§ 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.] upravujícího důvody pro podání kasační stížnosti. Zcela nesrozumitelnou je pak výtka stěžovatelů směřovaná vůči žalovanému i krajskému soudu, kteří se údajně nevypořádali s pojmem „nedůvodné“.

Jako příliš obecné je třeba označit i tvrzení stěžovatelů, že dnešní situace v Kazachstánu je pro ně krajně nebezpečná. Rovněž argumentace dvěma blíže neidentifikovanými rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva týkajícími se Kazachů, kteří požádali o azyl v jiném státě než České republice a kteří svůj azylový spor před tímto soudem vyhráli s tím, že jejich návrat do Kazachstánu by byl pro ně přímo nebezpečný z důvodu pronásledování, není dostatečně konkretizována natolik, aby Nejvyšší správní soud mohl k této námitce přezkoumat rozsudek krajského soudu. Stěžovatelé neuvádějí žádnou souvislost mezi touto blíže neoznačenou judikaturou Evropského soudu pro lidská práva a svými skutkovými tvrzeními. Nad rámec nezbytně

nutného je možno poznamenat, že zdejšímu soudu je známo nedávné rozhodnutí ESLP ve věci *Baysakov a další proti Ukrajině*, rozsudek ze dne 18. 2. 2010 (stížnost č. 54131/08). V případě *Baysakov* však šlo o vrcholné představitele politické opozice vůči současnému kazašskému režimu (mj. spoluvlastníky opoziční televizní stanice), kteří byli kazašským státem obviněni ze závažných zločinů, a jejichž extradici požadoval na Ukrajině generální prokurátor Kazachstánu (body 8 a 9 rozsudku). Evropský soud zde dospěl k závěru, že ve vztahu k těmto osobám existovalo reálné nebezpečí mučení (porušení čl. 3 Úmluvy).

Nejvyšší správní soud dále nepřihlédl ani k námitce porušení procesních práv stěžovatelů tím, že žalovaný nevedl pohovory v rodném jazyce stěžovatelů, nýbrž v ruském jazyce, kterému plně neporozuměli. Tuto námitku uplatnili stěžovatelé poprvé až v kasační stížnosti, ačkoliv tak jistě mohli učinit již v řízení před krajským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se nemohl z tohoto důvodu zabývat ani námitkou stěžovatelky a), že byla pronásledována na pracovišti za své názory a postoje. Obdobný žalobní bod sice uplatnila již v řízení před krajským soudem, ovšem až při jednání soudu. Krajský soud se tímto žalobním bodem vůbec nezabýval pro jeho opožděnost (viz strana 9 rozsudku). Soud přezkoumává žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), které nelze rozšiřovat po uplynutí lhůty k podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu; viz např. usnesení NSS ze dne 23. 4. 2009, čj. 1 Azs 18/2009 - 63). Jestliže tedy stěžovatelka a) neuplatnila tento žalobní bod včas v řízení před krajským soudem, ačkoliv jí v tom nic nebránilo, je obsahově shodná námitka obsažená v kasační stížnosti nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatelka a) nadto závěr soudu o opožděnosti žalobního bodu nikterak nenapadá. Žadatel musí důvody a skutečnosti, pro něž žádá o udělení azylu, uvést již ve správním řízení (rozsudek NSS ze dne 29. 10. 2003, čj. 3 Azs 23/2003 - 61, nebo usnesení ze dne 23. 4. 2008, čj. 1 Azs 10/2008 - 52, či usnesení ze dne 27. 5. 2009, čj. 6 Azs 20/2009 - 64). Stěžovatelka a) o pronásledování na pracovišti pro své názory a postoje nic nevypověděla ani v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ani při pohovoru ze dne 4. 6. 2007. Žalovaný se proto neměl možnost těmito skutečnostmi zabývat. Nejvyšší správní soud se nezabýval ani námitkou, že žalovaný odmítl přijmout dokumenty obsahující informace o zemi původu s tím, že se netýkají konkrétně stěžovatelů. Rovněž tento žalobní bod byl uplatněn až při jednání krajského soudu, tedy po lhůtě pro podání žaloby.

Zdejší soud se dále nezabýval ani tvrzením, že registrace náboženského společenství stěžovatelů by pro ně znamenala popření principů jeho samotného a víry, kterou hlásají. Jedná se o skutečnost uvedenou až v řízení o kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Jak ve správním řízení, tak výslovně při jednání krajského soudu stěžovatelé tvrdili, že se modlili doma, nebyli příslušníky žádné neregistrované církve (strana 90 soudního spisu, strana 23 a 24 správního spisu).

Důvodem kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů spočívající v tom, že se soud dostatečně nevypořádal s definicí bezpečné země původu dle § 2 odst. 1 písm. a) a definicí pronásledování dle § 2 odst. 7 zákona o azylu. Z konstantní judikatury NSS plyne, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy,

pokud se soud nevypořádal s řádně uplatněným žalobním bodem (viz např. rozsudky ze dne 1. 6. 2005, čj. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004 - 74). Stěžovatelé v žalobě nezpochybnili výklad těchto pojmů, a proto nebylo sebemenšího důvodu, aby se krajský soud vyjadřoval v obecné rovině k výkladu těchto ustanovení. Nehledě na to, že žalovaný ve svém rozhodnutí neuvedl, že by Kazachstán byl bezpečnou zemí původu.

Zcela nemístnou je námitka, že krajský soud ve svém rozsudku parafrázuje § 2 odst. 5 zákona o azylu. V odůvodnění rozsudku totiž žádná zmínka o tomto ustanovení není. Ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, obsahuje definici pojmu azylant. Nejvyšší správní soud tedy nevidí ani žádnou souvislost mezi tímto ustanovením a důvody, na nichž je postaveno správní rozhodnutí a rozsudek krajského soudu. Vysvětlením této nelogičnosti zřejmě je, že významná část doplnění kasační stížnosti ze dne 19. 2. 2010 se vztahuje ke zcela jinému rozsudku a jinému žadateli o mezinárodní ochranu, a to rozsudku Krajského soudu v Ostravě vydaného ve věci sp. zn. 64 Az 87/2007, o čemž svědčí i formulace závěrečného petitu v tomto doplnění kasační stížnosti.

Pokud jde o námitku, že se žalovaný i krajský soud zabývali pouze tím, že jednání policistů vůči manželovi stěžovatelky a) nelze považovat za pronásledování, je třeba uvést tvrzení stěžovatelů na pravou míru. Z rozhodnutí žalovaného i rozsudku krajského soudu vyplývá, že důsledně oddělili důvody žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelů a důvody žádosti manžela stěžovatelky a). Poukázali na to, že o žádosti o udělení mezinárodní ochrany manžela stěžovatelky a) se vedlo samostatné správní řízení, žaloba proti následně vydanému rozhodnutí byla krajským soudem zamítnuta. K tomu lze doplnit, že kasační stížnost manžela stěžovatelky a) byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením zdejšího soudu ze dne 17. 3. 2009, čj. 1 Azs 110/2008 - 102. Žalovaný i krajský soud naopak hodnotili žádost stěžovatelů z pohledu naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k těm skutkovým dějům, které se týkají bezprostředně stěžovatelů, tedy nevydání potvrzení zaměstnavatele nezbytného k vycestování stěžovatelky a) z Kazachstánu. Současně posoudili i možnost udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny (§ 13 a § 14b zákona o azylu). Žalovaný se zabýval konkrétními okolnostmi uvedenými stěžovateli, důvody uvedené v žádosti nikterak nepaušalizoval ani nebagatelizoval, shromáždil dostatek podkladů pro své rozhodnutí. Stejně tak krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného ke všem včas uplatněným žalobním bodům, jako *obiter dictum* se vyjádřil i k bodům, které byly vzneseny opožděně. Přitom se krajský soud důsledně vypořádal s argumentací stěžovatelů. Rozsudek krajského soudu ani rozhodnutí žalovaného proto nejsou nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [viz rozsudek ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003 - 52 (nepřezkoumatelnost soudních rozhodnutí), a ze dne 24. 6. 2010, čj. 9 As 66/2009 - 46 (nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí)].

Pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze podřadit námitku, že žalovaný nepřihlédl ke zprávám zpravodajské agentury Forum 18, tedy že nedostatečně zjistil skutkový stav. Nejvyšší správní soud se k otázkám týkajícím se zjišťování skutkového stavu věci a zásady materiální pravdy vyjádřil např. v rozsudku ze dne 27. 3. 2008, čj. 4 Azs 103/2007 - 63: „*Zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazující věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení,*

a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu. Elementární roli při zjišťování skutkového stavu věci hrají zprávy o stavu dodržování lidských práv v zemi původu žadatele." Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, stejně jako správního spisu jednoznačně plyne, že žalovaný si k posouzení žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany opatřil velké množství zpráv o zemi původu z několika zdrojů, mezi nimi i pět zpráv agentury Forum 18 ze dne 7. 7. 2005, 20. 7. 2005, 23. 8. 2005, 14. 10. 2005, 8. 12. 2005. Ve zprávě ze dne 8. 12. 2005 je sice uvedeno, že v roce 2005 došlo z legislativního hlediska ke značnému zhoršení situace v oblasti svobody vyznání, na což poukazují stěžovatelé. Hned následující věta ovšem zní: „*V Kazachstánu však všeobecně panuje názor, že pokud jde o reálnou situaci v oblasti svobody vyznání, nedošlo až dosud k žádnému závažnému zhoršení.*" Nelze tedy přisvědčit námitce, že žalovaný nepřihlédl k výše uvedeným zprávám agentury Forum 18. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že tyto informace neměly vliv na posouzení věci stěžovatelů, neboť důvodem negativního rozhodnutí o jejich žádosti o mezinárodní ochranu byla absence pronásledování stěžovatelů státními orgány v zemi původu, případně jejich nedostatečná intenzita.

Důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odpovídá i námitka, dle níž vyznívá naprázdno závěr žalovaného, že stěžovatelé praktikovali islám v zemi původu soukromě i veřejně formou, která nebyla v rozporu s platnou legislativou. Stěžovatelé tedy namítají, že tyto závěry žalovaného nemají oporu ve správním spise. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 12. 1. 2005, čj. 4 Azs 300/2004 - 36, uvedl, že „*skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.*" V této souvislosti je třeba poznamenat, že žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl pouze to, že stěžovatelce a) v praktikování víry nebylo žádným způsobem bráněno a ze strany státních orgánů nedošlo k jednání, které by indikovalo možnost pronásledování z důvodu náboženství. Dle žalovaného nelze tvrdit, že by projevy náboženské intolerance byly prosazovány či tolerovány kazašskými státními orgány. Stěžovatelka a) v pohovoru ve správním řízení sdělila, že se modlila doma, do mešity nechodila. Stěžovatelka výslovně uvedla, že modlit se doma není v Kazachstánu zakázáno a že nezná nikoho, kdo by byl uvězněn pro jejich náboženství (tj. islám). Žalovaný tedy důsledně vycházel z tvrzení stěžovatelky a) a zpráv o zemi původu, jeho závěry mají oporu ve spise. V druhém doplnění kasační stížnosti stěžovatelka a) napadá i závěr žalovaného, že problémy v zemi původu si způsobila sama porušováním legitimních požadavků vlády na registraci církví. Žádný takový názor však žalovaný ve svém rozhodnutí ani v náznaku nevyřkl.

S tím souvisí i argumentace stěžovatelů zprávou zastupitelského úřadu ČR v Almatě, dle níž úředníci mohou vykonat bez ohlášení domovní prohlídky v místech, kde se konají obřady neregistrovaných stoupenců jakéhokoliv náboženského hnutí. Stěžovatelé tyto informace dezinterpretují. Uvedená pasáž z informace MZV ze dne 28. 8. 2009, čj. 126774/2006-LP, se vztahuje k vyznavačům tzv. čistého islámu (tzv. pravověrní muslimové), kteří konají v bytě náboženské obřady. Z výpovědi stěžovatelky a) však

plyne, že stěžovatelé se modlí doma sami, nevyznávají žádný specifický směr islámu. Stěžovatelka a) uvedla, že stejným způsobem postupují policisté vůči všem věřícím.

Rovněž námitku, že při výslechu v květnu 2007 ve Vyšních Lhotách nebylo správně protokolováno, lze podřadit pod důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (vada správního řízení). Stěžovatelé mají zřejmě na mysli sepsání žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 22. 5. 2007, kterého se účastnila tlumočnice z ruského jazyka ustanovená žalovaným. Dle rozsudku NSS ze dne 25. 11. 2003, čj. 5 Azs 26/2003 - 57, musí správní orgán umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestřít důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Rovněž v rozsudku ze dne 28. 7. 2009, čj. 5 Azs 40/2009 - 74, zaujal zdejší soud právní názor, že správní orgán rozhodující ve věci mezinárodní ochrany musí při osobních pohovorech postupovat tak, aby žadateli o udělení mezinárodní ochrany umožnil předložit v úplnosti důvody své žádosti [§ 23 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve spojení s čl. 13 odst. 3 procedurální směrnice (č. 2005/85/ES)]. K tomu je třeba uvést, že po sepsání žádosti pracovníkem žalovaného byla stěžovatelka vyzvána, aby veškeré své důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vlastnoručně uvedla na zvláštním listu papíru. To také stěžovatelka a) učinila. Stěžovatelka v tomto vlastnoručním prohlášení uvedla 3 důvody a výslovně prohlásila, že to jsou všechny její důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při pohovoru k žádosti dne 4. 6. 2007 byla přítomna jiná tlumočnice z ruského jazyka, s obsahem správního rozhodnutí byla stěžovatelka a) seznámena při jeho předání prostřednictvím další tlumočnice z ruského jazyka. Dle rozsudku NSS ze dne 27. 1. 2009, čj. 2 Azs 91/2008 - 66, *„nemůže v řízení o žalobě a následně v řízení o kasační stížnosti stěžovatel účinně zpochybnit kvalitu tlumočení pohovorů v řízení o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byl pohovor veden v jazyce, jejž si sám zvolil, svým podpisem potvrdil, že souhlasí s obsahem protokolu z tohoto pohovoru, a kdy ani při napadení správního rozhodnutí založeného na těchto pohovorech neuváděl a neuvádí – byť má k dispozici i jiné tlumočníky - konkrétní body, které byly přetlumočeny chybně.“*

V neposlední řadě stěžovatelé namítají, že jim byly před jednáním krajského soudu odcizeny dokumenty, které chtěli předložit při jednání. Rozsudek byl vydán dříve, než byly tyto dokumenty doplněny. Požadavky na vypořádání se s důkazy předkládanými soudu v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 1. 4. 2008, čj. 9 Azs 15/2008 - 108. Z protokolu o jednání neplyne, že by stěžovatelé vznesli návrhy na provedení důkazů. Naopak, je výslovně zaprotokolováno, že účastníci nenavrhují doplnění dokazování (strana 4 protokolu).

V této souvislosti je třeba dodat, že stěžovatelé předložili soudu v průběhu řízení o kasační stížnosti velké množství dokumentů (převážně článků z internetu) v ruském a anglickém jazyce. Tyto dokumenty popisují všeobecné poměry v Kazachstánu, aktivitu zvláštních služeb a jiných bezpečnostních složek, soudní řízení a příběhy různých osob. Stěžovatelé neuvedli, na podporu jakých svých konkrétních tvrzení navrhují provedení těchto důkazů. Nejvyšší správní soud nepřistoupil k provedení důkazu těmito listinami, neboť nemohou nikterak podpořit tvrzení stěžovatelů uvedená v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jak soud shrnul již výše, stěžovatelka a) uvedla jako jediný důvod pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany týkající se přímo její osoby, že jí její zaměstnavatel nevydal potvrzení nezbytné pro vycestování ze země. Ostatní

tvrzené důvody pronásledování se vztahovaly k osobě jejího manžela, ani v jeho případě však potíže se státními orgány nebyly takového charakteru a intenzity, aby mu mohla být přiznána mezinárodní ochrana. Stěžovatelé b) a c) zcela pochopitelně vzhledem k jejich nízkému věku žádný vlastní důvod pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedli. Stěžovatelé nehovořili ani o tom, že v případě návratu do země by jim osobně hrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Předložené dokumenty se zcela zjevně nevztahují k incidentu stěžovatelky a) s jejím zaměstnavatelem týkajícího se vydání potvrzení nezbytného k vycestování. Vést dokazování k jiným skutečnostem nesouvisejícím s důvody, pro něž stěžovatelé podali žádost o udělení mezinárodní ochrany, by bylo neúčelné.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky; krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelům byla ustanovena pro řízení o kasační stížnosti advokátka JUDr. Alžběta Prchalová. Jí zdejší soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. s ohledem na ustanovení § 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu, odměnu ve výši 2 x 5040 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí právního zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, společně s režijním paušálem ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2010

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu